

PAUTES DE CORRECCIÓ DEL MODEL DE NOU EXAMEN

SÈRIE 1

A tots els exercicis i opcions les puntuacions parcials de totes les preguntes són orientatives. Les respostes proposades per la pauta són indicatives i en cap cas exhaustives. El corrector o correctora aplicarà el seu criteri per prendre en consideració altres respostes que consideri correctes, en tot cas valorarà positivament –a més dels continguts conceptuals- l'ordre en l'exposició, la precisió i el llenguatge emprat, i tindrà més en compte i valorarà positivament allò que els alumnes aportin, més que no pas allò que deixin de dir. També valorarà positivament la utilització de la terminologia geogràfica i la claredat en l'exposició.

PART COMUNA

[4 punts]

Exercicis obligatoris per a tots els alumnes

Exercici 1: Piràmide de població de Catalunya 2016

[2 punts]

Pregunta 1 [1 punt]

L'alumnat hauria de descriure l'evolució de la natalitat de la població de Catalunya en els darrers 40 anys a partir de l'observació de la piràmide, tot destacant els aspectes següents:

-La natalitat va disminuir des de mitjans dels anys 70 fins l'any 2000, tal i com mostren les classes d'edats dels grups de 35-39 anys fins els de 15-19. En els primers anys la disminució va ser molt forta i es va atenuar en la dècada dels anys 90. Les causes són de tipus socioeconòmic i cultural i estan relacionades amb la incorporació de la dona al món del treball, la tendència a l'endarreriment de la maternitat i a la disminució del nombre de fills per parella.

[0,5 punts]

-En la primera dècada del segle XXI la natalitat es recupera, com mostren els grups d'edat de 10-14 anys i 5-9. Les causes són la contribució al creixement vegetatiu dels efectius d'immigració estrangera arribats a finals dels anys 90 i inici de la dècada del 2000. S'observa com la natalitat ha disminuït en els darrers anys a causa de l'aturada dels fluxos migratoris i a la crisi econòmica.

[0,5 punts]

Pregunta 2 [1 punt]

La disminució de la natalitat, si no es compensada per fluxos migratoris de signe positiu pot comportar els següents impactes socioeconòmics en una població:

-Envelliment de la població.

-Dificultats pel sosteniment dels sistemes de protecció social basats en les contribucions de la població activa.

-Manca de ma d'obra en el mitjà termini.

Caldrà esmentar dues de les causes citades per assolir la puntuació completa.

[0,5 punts]

Exercici 2: Mapa de la localització de l'energia nuclear a Espanya]

[2 punts]

Pregunta 1 [0,5 punts]

En la columna dels avantatges l'estudiant podria fer referència a un dels aspectes següents:

- Les centrals nuclears no emeten CO₂ ni altres gasos o partícules contaminants.
- La generació d'energia elèctrica en centrals nuclears permet una major independència energètica respecte als combustibles fòssils.
- L'electricitat produïda en les centrals nuclears és la que té un cost econòmic més baix.

[0,25 punts]

En la columna dels desavantatges l'estudiant podria fer referència a un dels següents aspectes:

- Les centrals nuclears generen residus radioactius de vida molt llarga que s'han d'emmagatzemar en condicions especials de seguretat.
- Els accidents de les centrals nuclears són escassos però d'efectes catastròfics.
- Hi ha una percepció social negativa sobre l'energia nuclear.

[0,25 punts]

Pregunta 2 [0,5 punts]

El patró de localització fa referència a que les centrals nuclears es localitzen sempre al costat de fonts d'aigua abundants com és el mar, els rius o grans embassaments, ja que consumeixen molta aigua per refrigerar el reactor nuclear.

[0,5 punts]

Pregunta 3 [1 punt]

a) L'energia nuclear no contribueix al canvi climàtic ja que no emet CO₂ ni d'altres gasos que contribueixen a l'efecte hivernacle. Però no es pot dir que sigui una energia sostenible ja que consumeix minerals radioactius finits i a més produeix residus contaminants de difícil gestió.

[0,5 punts]

b) Espanya no és un país autosuficient quan als recursos energètics que consumeix ja que necessita importar cada any una gran quantitat de combustibles fòssils com el petroli i el gas natural per generar energia elèctrica.

[0,5 punts]

PART OPTATIVA

[6 punts]

(S'han d'escollir dos exercicis. En cap cas es poden barrejar preguntes de varis exercicis)

Exercici 3: Taula sobre els diferents tipus de turisme possibles en varies destinacions

[3 punts]

Pregunta 1 [0,5 punts]

[0,5 punts]

Els tipus de turisme que es poden practicar a les destinacions de la taula serien les següents:

	Magaluf	Barcelona	Saragossa	Sevilla	Tenerife
Turisme de sol i platja	X				X
Turisme d'esquí					
Turisme rural					
Turisme d'esports d'aventura					
Turisme cultural		X	X	X	
Ecoturisme					X
Turisme de negocis		X	X	X	
Turisme religiós			X	X	

Es pot puntuar a raó de 0,05 per *item* encertat fins a un màxim de 0,5 punts.

Pregunta 2 [0,5 punts]

Definició d'estacionalitat: es refereix al fet que les visites turístiques es concentren en un curt període de l'any: les vacances d'estiu en el cas del turisme de sol i platja, i a l'hivern en el cas del turisme de neu.

[0,5 punts]

Pregunta 3 [1 punt]

L'estudiant pot referir-se a un gran nombre de ciutats històriques que disposen de patrimoni cultural d'interès turístic, com per exemple: Sevilla, Granada, Córdoba, Madrid, Salamanca, Burgos, Lleó, etc.

El corrector valorarà que la resposta de l'estudiant sigui pertinent. La puntuació serà de 0,2 punts per ciutat correctament citada i localitzada en el mapa.

[1 punt]

Pregunta 4 [1 punt]

Pregunta de resposta oberta en la qual el corrector valorarà que el text de la resposta sigui pertinent i que s'utilitzin almenys tres de les idees suggerides.

[1 punt]

Exercici 4 : Climogrames de quatre localitats de Catalunya

[3 punts]

Pregunta 1 [1,5 punts]

La resposta de l'estudiant ha de relacionar les localitats i els climogrames de la forma següent:

Punt	Climograma	Justificació
1	B	És una localitat situada a l'interior i de poca altitud pel qual li correspon un clima mediterrani continental de gran amplitud tèrmica i molt sec, com el que reflecteix el climograma B.
2	D	Localitat situada al Pirineu, a la vall d'Aran, quasi a 1.000 m d'altitud, i per tant sota un clima fresc i molt plujós durant tot l'any, i sense període àrid, tal i com s'observa en el climograma D.
3	C	Localitat situada a la serralada Prelitoral, a 760 m d'altitud, per tant s'ha d'esperar una pluviositat moderada i un període àrid curt.
4	A	Localitat situada a la costa, per tant un clima mediterrani litoral típic, amb la temp. mitjana més elevada dels quatre i unes precipitacions no massa elevades.

[1,5 punts]

Pregunta 2 [1,5 punts]

Pregunta de resposta oberta on el corrector valorarà que la descripció del clima és coherent amb el climograma escollit. Com a guia per a l'avaluació de la explicació es pot considerar que el tipus de clima al qual correspon cada climograma és el següent:

- A: clima mediterrani litoral (Barcelona).
- B: clima mediterrani continental (Lleida).
- C: clima mediterrani de muntanya baixa (Montserrat).
- D: clima temperat de tipus oceànic / atlàntic (Viella).

[1,5 punts]

Exercici 5: Fotografia aèria del centre de Barcelona

[3 punts]

Pregunta 1 [1 punt]

Tipus de trama	Origen	Incidència en la mobilitat
Irregular	Centre antic de les ciutats, origen històric.	Dificultats per la mobilitat amb vehicles a causa dels carrers estrets i del traçat irregular.
Ortogonal o Regular	Eixamples urbans, origen recent.	Bones condicions per la mobilitat al tractar-se de carrers amples, rectilinis, dissenyats per permetre el trànsit de vehicles.

[1 punt]

Pregunta 2 [1 punt]

Les temperatures són més altes al centre de la ciutat per l'efecte de l'illa de calor urbana el qual està provocat per la retenció més gran d'energia que efectuen alguns dels materials emprats en la construcció dels edificis i l'asfalt del paviment. També hi contribueix l'energia alliberada pels motors dels automòbils i la indústria, així com el fet d'existir poques zones verdes i arbrades a l'interior de moltes ciutats.

[1 punt]

Pregunta 3 [1 punt]

L'illa de calor urbana no es deu al canvi climàtic global, encara que el canvi climàtic l'afecta en la mateixa mesura que a la resta d'ambients del planeta, sinó que té unes causes endògenes pròpies ja comentades en la resposta anterior.

[1 punt]